

ONTMOETING MET OOSTERLINCK EN MORDILLO

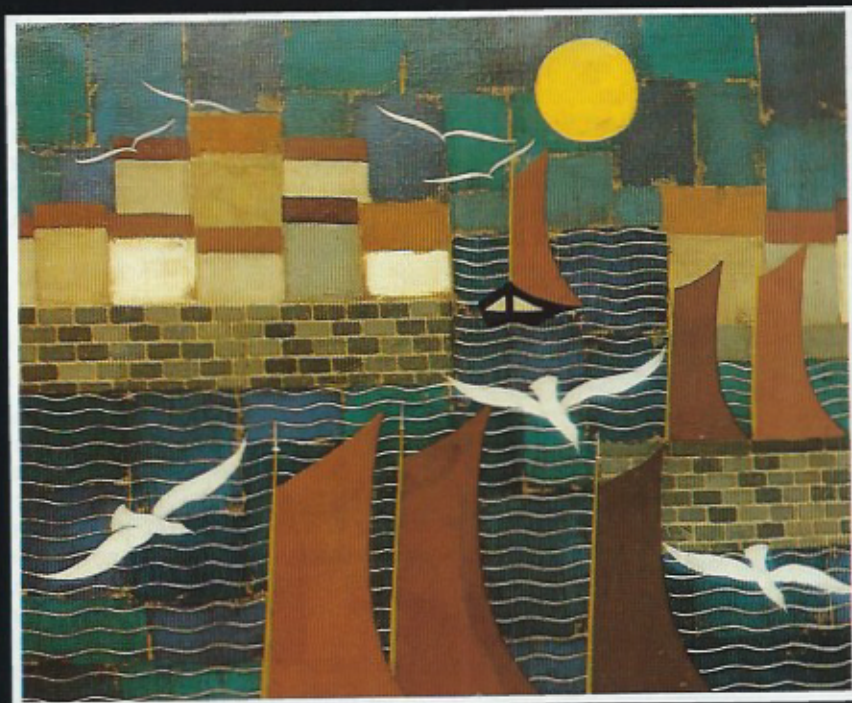
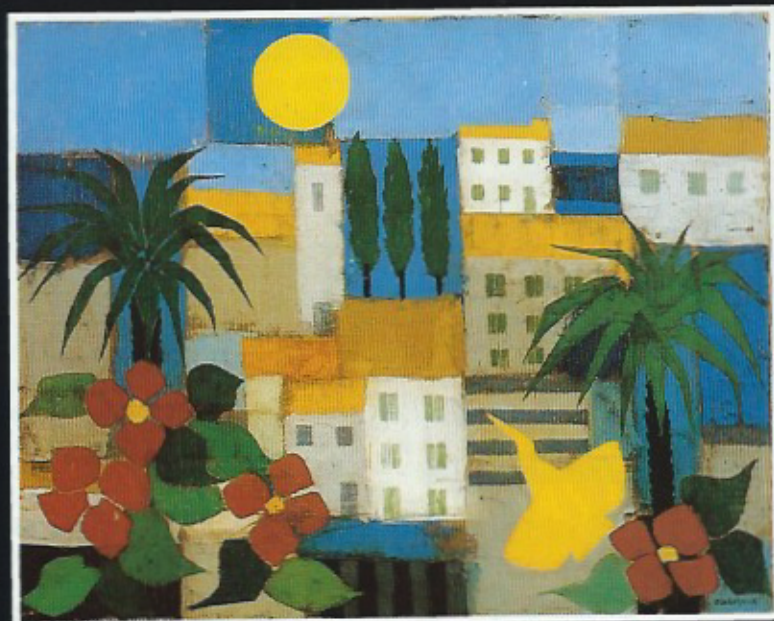
Jean Oosterlinck is een Vlaams kunstschilder, Guillermo Mordillo, een Argentijns cartoonist. De grote Mordillo...? Jawel, de wereldwijd beroemde cartoonist. Allebei streken ze neer op het Spaanse Baleareneiland, Palma de Mallorca. Om er te werken, om er te leven. Jean Oosterlinck woont hier sinds hij zijn gerestaureerde boerderij in Kluisbergen verliet. En dat is toch al weer vijf jaar geleden. Bij Guillermo Mordillo ligt het wat ingewikkelder. Na Buenos Aires, zijn geboortestad trok hij naar Lima, vervolgens naar New-York alwaar hij drie jaar bleef, daarna naar Parijs. In Parijs zou hij zeventien jaar blijven, hij leerde er ook zijn vrouw kennen. Een goede vier jaar terug kwam hij naar Mallorca. Meer bepaald naar het kustplaatsje Palma Nova. In het appartementsgebouw waar hij zijn intrek nam woonde toen ook Jean Oosterlinck. Dat ze vrienden zouden worden leek haast onvermijdelijk. En ergens moet Mallorca deze kunstenaars heel wat inspiratie bieden. Een mogelijkheid misschien ook om zich op dit zonnige Middellandse Zee-eiland vrijer te voelen dan elders. Hoe anders te verklaren dat er hier zoveel artiesten wonen of toch voor min of meer langere tijd komen vertoeven. Het begon al in 1838 toen componist Frederik Chopin hierheen kwam met de Franse schrijfster George Sand. Toen nog zeer tot de onvrede van de bevolking. Toerisme stond als uitvinding nog maar in haar kinderschoentjes. Sinaasappelen, vijgen en koppige landwijnen waren naast vis en schapevlees nog veel belangrijker.

Ik ben een laat-expressionist.

Aanvankelijk op zijn ruime appartement dat hij betreft met zijn vrouw lijkt het niet zo best te zullen vlotten. Wat kan hij ons nu gaan vertellen over zichzelf, over zijn schilderkunst? Misschien kunnen we beter iets gaan drinken in de gemeenschappelijke bar van het appartementsgebouw, stelt Jean Oosterlinck voor. Daar heb ik toch afgesproken met mijn vriend? Een komplot? Die vriend is, zoals later zou blijken, niemand minder dan Mordillo.

Op het zonnige terras van de bar hebben we zicht op de prachtige Bahia de Palma.

Jean Oosterlinck: «Het mooiste bij zonsondergang. Dat licht hier, dat vindt je nergens anders. Als de zon haar laatste uren presteert, alvorens te verdwijnen in de verre Atlantische

Oceaan... Of 's avonds laat met de duizenden lichtjes van Palma-Stad en de kustboulevard tot in Arenal »

Bij het appartementsgebouw hoort ook een zwembad. Een blonde godin met blote boezem, en lange slanke benen duikt in het blauwe water. In gedachten duiken we even mee, interludium... of variaties op een breekbaar thema. Inmiddels blijkt dat Jean Oosterlinck ons voor de tweede keer gevraagd had wat we wilden drinken.

O...ja, pardon...voor mij een fruitsap. Fruitsap? Jean Oosterlinck stelt ons die vraag met zoveel verbazing in zijn stem dat we na even twifelen een rode port vragen, en dan lijkt ons het moment gekomen om het ijs, zo het al niet gesmolten was, te breken.

Zou U ons kunnen vertellen wat de kernidee is van uw schilderkunst? Dus niet hoe de kunstcritici of andere van de inhalige jongens u bestempelen, doch wel hoe u het zelf voelt.

Jean Oosterlinck : « Ik kreeg een bijzonder degelijke opleiding. Eerst aan de Akademie in Kortrijk, nadien het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen. Van thuis uit was er geen bezwaar. Het is ten andere door mijn vader dat ik nu ben wie ik ben. Enfin dat denk ik toch. Mijn vader was een industrieel in Kortrijk. In zijn vrije tijd boetseerde en schilderde hij. Slecht hoor, hij was een slecht amateur. Maar door hem als kind bezig te zien wou ik het nadoen. Het zat er al vroeg in en het is gebleven. Ik werd kunstschilder. »

Aanvankelijk bleek zijn hele opleiding vooral dan aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen veeleer een beperking voor Jean Oosterlinck als kunstenaar dan een mogelijkheid. Technisch weliswaar zeer vaardig bleef Jean Oosterlinck alsmear zoeken en zoeken. Hij was een gewaardeerd landschaps-imitator, een geslaagd portretist maar bleef ontevreden over zichzelf. Een geslaagde doorbraak zat er niet in.

Jean Oosterlinck : « Ik schilderde iedere dag, minimum 8 uur. Dat was toen ik al in Kluisbergen woonde. Het was geen passie meer, maar een dwang. Levensnoodzakelijk. Ik stelde tentoon en zag dat er iets veranderde. Niet echt bruusk, wel langzaam. Ik begon non-figuratief te schilderen. Die non-figuratie en het kleurgebeuren sijpelden zo uit mijn geest. Doek en penseel waren toen inderdaad ondergeschikt geworden aan de scheppingskracht van de kunstenaar. » De grote ontdekking van Jean Oosterlinck gebeurde bij Galerij « Katia Granoff » in Parijs. Dat was in het jaar 1971. Parijs, de stad waar Jean Oosterlinck 56 jaar eerder geboren werd bete-

kende zijn hergeboorte. Vlaanderen met zijn neurotisch inferioriteitsgevoel zou nooit in staat geweest zijn een Jean Oosterlinck te ontdekken. Zeker toen niet. Is dit een reden dat Jean Oosterlinck zich terugtrok op Mallorca? Een wel erg moeilijke vraag. Maar als Jean Oosterlinck naar Mallorca trok om er te gaan wonen dat zal dit wil voornamelijk geweest zijn omdat hij het er als levensgenieter ook echt naar zijn zin vond. En hij was er tenslotte toch ingeslaagd zijn talenten te bevestigen. Hij had een geheel aparte en bijzonder persoonlijke stijl weten te creëren.

Jean Oosterlinck : « Voor mij is schilderen nu meer nog zelfs dan voorheen « kleur ». Een evenwicht zoeken in kleur. De figuratie is daar totaal ondergeschikt aan. Toen ik hier voor het eerst op Mallorca kwam was ik ontroerd. Dat landschap hier, de kustlijn van het eiland, de zee, de zon maar vooral dat licht fascineerden mij. Ik ontdekte ook daarin een evenwicht in kleur. Daarenboven voelde ik dat ik met de wijze waarop ik gewerkt had moest breken. Als ik nog een beetje wilde leven althans. Ik verdeel nu mijn tijd tussen schilderen en genieten van het leven. Mag toch? Ik ben nu 69 jaar. Da's het mooiste tijdperk van mijn leven. Ik geniet van elk moment van de dag. De 'chance' dat ik me zo goed voel, er nog zo goed uitzie... een sigaretje roken, in de zon zitten, kijken naar een mooie vrouw, mijn glas whisky 's avonds, meestal na zes uur, een goed glas wijn bij het eten enz... Ik profiteer van het leven. Mijn kunst is ook zo, anders zou ik liegen ».

Transformatie van pessimisme in humor.

Onopvallend is Guillermo Mordillo inmiddels aan onze tafel komen zitten. Hij doet ons veeleer denken aan een Zuidfranse wijnbouwer dan aan de Argentijnse cartoonist die hij is. De man wiens cartoons verschijnen in zowat alle grote week- en maandbladen van de wereld. Zijn cartoonalmanakken worden verkocht in Tokio, Nairobi, Londen, Sydney, New-York enz.. Hijzelf is een klein en bescheiden mannetje.

U bent geboren in Argentinië, doch sinds vele jaren weg uit uw land. Was het omwille van de politiek dat U Argentinië destijds verlaten hebt?

Guillermo Mordillo : « Ik werd inderdaad geboren in Argentinië. Dit in het jaar 1932, in Buenos Aires. Maar dat ik er zou weggevlucht zijn is zeker niet juist. Ik ben blij dat de democratie er nu is teruggekeerd en hoop dat het ook zo zal blijven. Ik hou erg veel van Argentinië en reis er ook ieder jaar weer heen. Maar voorlopig blijf ik in Euro-

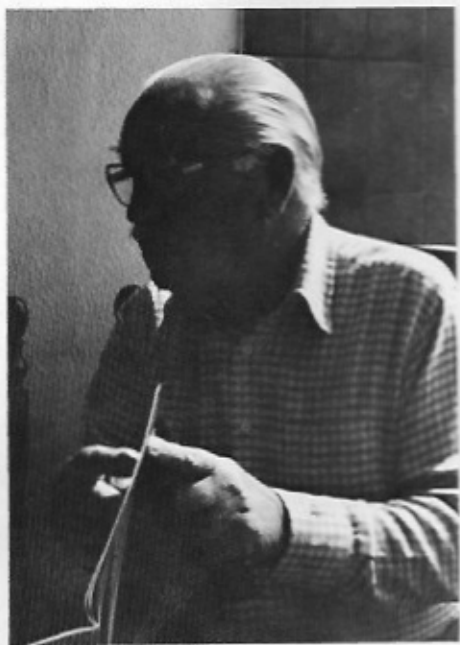
pa. De ruimte van de wereld, van het reizen heb ik nodig. Ik moet de mensen kunnen observeren. Wat zich afspeelt in de wereld rondom mij dat bepaalt mijn werk. En daarvoor is Europa heel geschikt. Het is nog altijd het hart, het centrum van de wereld. »

Met zijn melancholische blik, zijn wat vermoeide stem lijkt Mordillo helemaal niet in te passen in het cliché beeld van de uitbundige zuiderling.

Guillermo Mordillo : « Ben ik ook niet. We hebben daar ten andere gisteren nog over gediscussieerd, Jean en ik. Het valt toch op in de schilderkunst. El Greco en Goya dat waren toch ook geen mensen die uitbundige kunst hebben gecreëerd. Veeleer fel ingetogen. De Vlaamse primitieven daarentegen beschikten over een kleurenkoloriet, haast onvoorstelbaar. In Spanje vindt je ten andere veel kunst als het ware gemaakt om nooit het daglicht, laat staan het felle licht van de zon te zien. Zo is het misschien ook een beetje met mij. Die genadeloze zon van het zuiden werkt wellicht temperend... Ik transformeer ten andere mijn pessimisme in de cartoons. Een pessimisme uit mezelf, bijgevolg ook een pessimistische blik op het leven van mensen in deze wereld. Mijn cartoons zijn veelal een vertaling van eenzaamheid, onmacht tegen de verdrukking, protest tegen de oorlog, van pure wanhoop omwille van al die onverdraagzaamheid, onverschilligheid tegenover het onrecht en de honger in de wereld. »

Met een onevenaarbare subtiele kracht weet Guillermo Mordillo dit inderdaad op zijn manier te uiten. De grootste cartoonist van deze tijd. We praten nog wat en dan vertelt hij dat het voor hem hoogtijd wordt om weer aan het werk te gaan. Wat er allemaal in dat manneke zijn bolleke omgaat daar heb je geen

Jan Oosterlinck: « Ik ben een levensgenieter geworden ».

Mijn pessimisme zet ik om in humor. Het resultaat zijn de cartoons.

idee van vertelt Jean Oosterlinck ons terwijl hij zich tegen het voorhoofd slaat.

Misschien nog een laatste vraagje Jean. Wie zijn de kanstenaars van vroeger of nu die jou het meest boeien?

Jean Oosterlinck: « Ja, voor Rembrandt ga ik door de knieën. Langs de andere kant hou ik dan weer niet van Rubens. Tot de allergrootsten reken ik ook El Greco en Goya. Voor deze eeuw zou je misschien verwachten dat ik ga zeggen Picasso, maar dat doe ik niet. Picasso was geen baanbreker. Ik heb veel eerbied voor hem. Hij zal wel de geschiedenis ingaan als de schilder van deze eeuw. Ik hou het voor mezelf bij Paul Klee en Gustaaf Desmet.

C.W.